

Waar moet een goede schoolbibliotheek aan voldoen?

Geef kinderen de tijd om vrij te lezen!

De schoolbibliotheek, bestemd voor het vrij lezen, is bij veel basisscholen een ondergeschoven kindje. Dat constateert Merel de Vink van Leesvink. Zij adviseert en helpt scholen bij het samenstellen van een uitdagende bibliotheek die aansluit op de belevingswereld en het leesniveau van het kind.

Inmiddels ruim drie jaar geleden begon Merel de Vink met haar eigen onderneming: Leesvink. Ze werkte voorheen jaren in de (kinder)boekenbranche, onder meer bij een uitgeverij. 'Ik help scholen met het opzetten en onderhouden van een goede schoolbibliotheek. Ik ga op een school kijken wat ze in de collectie hebben staan en wat daaraan verbeterd of veranderd kan worden. Ik praat eerst met de directie over hun behoeften en wensen, en hoe ze hun leesonderwijs vooralsnog hebben ingericht. Daarbij richt ik me vooral op het primair onderwijs.'

Criteria

Er is een flink stel criteria waar De Vink de bibliotheken op toetst. 'Dat zit 'm vooral in het kindvisuele aspect: een boek moet er aantrekkelijk uitzien voor kinderen. Dat vind ik een heel belangrijk punt, anders gaan kinderen niet lezen. Een inhoudelijke voorwaarde is dat er alleen boeken mogen staan van na 1995, om de huidige spelingsregels aan te leren. Andere belangrijke selectiecriteria zijn de lettergrootte en de witruimte op de pagina. Kinderen van nu zijn zo gewend aan beeld, dat een volgeschreven bladzijde met kleine letters en weinig witruimte eerder afschrikt dan aantrekt. Ik let er ook op of de boeken niet beduimd, vies of uit elkaar gevallen zijn. Tot slot wil ik geen afgeschreven bibliotheekboeken in de schoolbibliotheek behouden, want dit zijn vaak de niet-populaire boeken.'

Meer weten

Steeds meer bibliotheekfilialen worden gedwongen hun deuren te sluiten. Voor veel kinderen en hun ouders is de bibliotheek de enige plek waar zij in aanraking komen met goede boeken. De overheid legt de functie van de bibliotheek nu grotendeels bij de basisscholen neer. Het is dus belangrijker dan ooit dat er binnen de muren van de school een kwalitatief hoogstaande boekencollectie te vinden is! Meer weten: www.leesvink.nl of bel: 06-24235563.

Wensen

Scholen kunnen natuurlijk hun wensen kenbaar maken. 'Denk bijvoorbeeld aan een groot dyslexie-aanbod of boeken die goed aansluiten bij de gebruikte lesmethodes. Ik adviseer altijd om de leerkrachten ook aan leerlingen te laten vragen wat ze leuke boeken vinden, om zo een draagvlak binnen de school te creëren.' De Vink kan zelf boeken inkopen bij verschillende uitgeverij. Dus na het advies- en selectieproces, kan zij zelf de boeken leveren. 'Dat verzorg ik helemaal; ik sticker bijvoorbeeld de boeken zodat ze direct de kast in kunnen. Zo neem ik zo veel mogelijk werk uit handen.'

Lijn aanbrengen

In essentie gaat het om een kwaliteitsverbetering van de school, stelt De Vink. Zij vindt het vrij lezen net zo'n belangrijk onderdeel als het technisch en begrijpend lezen. 'Het is vaak een ondergeschoven kindje, en boeken bestemd voor vrij lezen

Over Merel de Vink

Merel de Vink is door haar jarenlange ervaring in de (kinder)boekenbranche goed bekend met het aanbod van de diverse kinderboekenuitgeverijen. Ze blijft op de hoogte van nieuwe uitgaven door middel van beursbezoeken, aanbiedingsbrochures en regelmatige contacten met de uitgeverijen. Natuurlijk leest ze zelf zo veel mogelijk kinderboeken! Ook houdt ze ontwikkelingen in het onderwijs in de gaten die betrekking hebben op het leesbeleid binnen basisscholen.

staan slechts bij uitzondering standaard op de begroting. Ik probeer scholen bewust te laten kijken naar hun leesbeleid. Dat is er vaak niet, juist omdat het niet op de begroting staat. Ik wil samen met directeuren en leescoördinatoren een doorgaande lijn aanbrengen in het leesaanbod. Het is een uitdaging om het team bewust te maken van hoe er op school wordt gelezen en wat het beleid is ten aanzien van vrij lezen. Wat willen ze daar eigenlijk mee bereiken bij de kinderen? Sommige scholen richten zich heel erg op de leeroutput en resultaten, en dat snap ik, want je moet ook prestaties leveren. Maar soms is het jammer dat het vooral daar over gaat. Ik hoop dat er meer achter zit; dat teams willen dat kinderen iets met lezen gaan doen en daardoor hun woordenschat uitbreiden en beter gaan presteren op taal. Dat kun je stimuleren door bijvoorbeeld activiteiten in de klassen te organiseren die daarop aansluiten of door schoolbreed af te spreken om een kwartier per dag vrij te lezen. Wat ook werkt, is dat kinderen gelegenheid krijgen om over boeken te praten met elkaar. Maar het begint bij een goed aanbod. Dat is de start voor een rijk leesklimaat. Kinderen merken dan dat vrij lezen erbij hoort op school.'

Plezier

Merel de Vink vindt het heel belangrijk dat mensen zich realiseren dat lezen leuk is en dat kinderen dat ook meekrijgen op school. 'Niet dat we iedereen naar de literatuur moeten duwen; ook boeken die gewoon ontspannend zijn om te lezen voldoen. Zo wordt lezen een leuke activiteit die kinderen heel veel kan brengen. Laat kinderen boeken lezen die aansluiten bij hun belevingswereld. Dan heb je een lezer voor het leven gewonnen! En passant is het fijn als zo ook de leesresultaten omhooggaan. Niet voor niets blijkt uit diverse (inter)nationale onderzoeken dat als scholen een goed leesaanbod in hun bibliotheek hebben, de leerresultaten omhooggaan. Want wie meer leest, gaat beter lezen en wordt beter in taal.'

Waar zet je al die boeken in?

Wat is een mooie schoolbibliotheek zonder goede kasten? Leesvink werkt samen met twee leveranciers van kasten en ander meubilair dat speciaal voor schoolbibliotheken is ontworpen. Zo kan een aantrekkelijke leesomgeving worden gecreëerd waar kinderen graag komen om een boek uit te zoeken.

'De kinderen nemen nu sneller een boek'

Directeur George Leuver van RK Basisschool De Regenboog in Rotterdam: 'Merel is vorig jaar bij ons op school gekomen om samen met ons een plan de campagne te maken om de bibliotheek aan te pakken. Dat was voor ons van essentieel belang, omdat de bibliotheken in Rotterdam naar zes filialen teruggingen, in plaats van een bibliotheek in elke wijk. Daarnaast hebben wij zelf niet de kennis in huis om een super bibliotheek neer te zetten op school. Merel heeft veel meer kennis van welke boeken de kinderen leuk vinden, en die tegelijk goed zijn en up-to-date. Alle boeken met de oude spelling zijn eruit gehaald. We wilden wat themaboeken hebben voor bepaalde periodes van het jaar, en om werkstukken te kunnen maken. En een wens was om boeken te kunnen bieden voor kinderen die of heel snel lezen of kinderen die langzaam lezen, of kinderen met dyslexie. Het resultaat is er: kinderen zijn enthousiaster, nemen sneller een boek. We zien ook dat kinderen elkaar helpen om leuke boeken uit te kiezen en elkaar onderling enthousiast maken. Ik zie absoluut een meerwaarde. Merel heeft leerkrachten geleerd hoe ze boeken kunnen inschalen; ze heeft ons daarin meegenomen.'

Tekst:

Daphne Doemges-Engelen

Fotografie:

Mariecke Springvloed